

جوایز معلمان نویسنده در جهان

مجتبی مقصودی

هدف از مقاله حاضر معرفی تعدادی از معروف‌ترین جوایزی است که در جهان به این مهم می‌پردازند و مخاطب هدف آن‌ها بیشتر معلمان و کسانی است که با آموزش و پرورش سروکار دارند.

کلیدواژه‌ها: جایزه معلمان نویسنده، جوایز بین‌المللی کتاب آموزشی، جوایز بین‌المللی کتاب کودکان

■ مرکز ملی معلمان انگلیسی

این مرکز با عنوان (National Council of English Teachers) واقع در ایالت ایلینویز آمریکا، جوایزی را برای معلمان و دانش‌آموزان نویسنده در نظر می‌گیرد و به جز دانش‌آموزان، در چهار زمینه در قالب چهار پروژه مجزا، به معلمان نویسنده اهدا می‌کند که عبارت‌اند از:

- برجسته‌ترین اثر یا کتاب در زمینه نوشتن یا انشا؛
- برجسته‌ترین اثر شامل کتاب یا مقاله در زمینه ارتباطات فنی و علمی و در حوزه‌های تاریخی، فلسفی، تعلیم و تربیت، پژوهش‌های کمی و کیفی و غیره؛
- برجسته‌ترین کتاب تخیلی برای کودکان؛
- برجسته‌ترین کتاب غیرتخیلی برای کودکان.

این مرکز به جز جایزه معلمان و دانش‌آموزان نویسنده، جوایز دیگری هم اهدا می‌کند، مثل جایزه بهترین کتاب، جایزه بهترین خدمات آموزشی، جایزه بهترین معلم، بهترین شعر، بهترین دانش‌آموز، بهترین مقاله مجلات، که هر یک ویژگی‌های خاص خود را دارد. اطلاعات بیشتر را می‌توان از وبگاه این مرکز دریافت کرد.^۱

اشاره

تجربه گران‌قدر برگزاری جشنواره سامان‌دهی منابع آموزشی و تربیتی طی دوازده دوره، نشان داد که این برنامه به رغم انتقاداتی که به آن وارد می‌شود به اعتراف دست‌اندرکاران بازار نشر کتاب‌های آموزشی و کمک آموزشی، تأثیر خوبی بر رویکرد تألیف این کتاب‌ها گذاشته است. شاید به جرئت بتوان گفت این جشنواره نسبت به برنامه‌های مشابهی که برگزار می‌شود از ویژگی‌های منحصر به فرد و ممتازی برخوردار است. بر آن شدیم تا در این شماره به معرفی برخی از برنامه‌های مربوط به جوایز معلمان نویسنده در جهان بپردازیم تا ضمن مقایسه این برنامه‌ها با جشنواره سامان‌دهی منابع آموزشی و تربیتی، زمینه توسعه همکاری‌های بین‌المللی را در این مورد فراهم آوریم.

مقدمه

همه ساله جشنواره‌ها، همایش‌ها، مسابقات و نمایشگاه‌های مختلفی برای به نمایش گذاشتن دستاوردهای نویسندگان و مؤلفان در کشورهای مختلف دنیا برگزار می‌شود که یکی از اهداف آن‌ها تشویق افرادی است که دست به قلم برده و تجربیات، خاطرات، دانش‌ها، یافته‌ها، رؤیاهای تخیلات خود را در قالب‌های مختلف به نگارش درآورده و موفق به چاپ اثر خود می‌شوند. برای رسیدن به این هدف معمولاً جوایز نقدی یا لوح‌های تقدیر در نظر گرفته می‌شود که به بهترین آثار از نظر داوران اختصاص می‌یابد. برخی از این جوایز اختصاصاً برای معلمان نویسنده یا کتاب‌هایی است که برای آموزش و پرورش نگاشته شده است.

■ مرکز نورمن مایلر

این مرکز که با مرکز ملی معلمان انگلیسی (در بالا) ارتباط دارد با نام مرکز نورمن مایلر (Norman Mailer Center) جوایزی را برای دانش‌آموزان و معلمان نویسنده تدارک دیده و اهدا می‌کند.

این جوایز عبارت‌اند از:

جایزه معلمان نویسنده دبیرستانی، به مبلغ ۵۰۰۰ دلار؛

جایزه معلمان نویسنده دوره چهار ساله کالج، به مبلغ ۵۰۰۰ دلار؛

جایزه معلمان نویسنده دوره دو ساله کالج، به مبلغ ۲۵۰۰ دلار؛

جایزه دوم معلمان نویسنده دبیرستانی، به مبلغ ۲۵۰۰ دلار؛

جایزه بهترین شعر، به مبلغ ۲۵۰۰ دلار.

هیئت داوران این جوایز، براساس معیارهایی، از جمله معیارهای زیر، اثر را داوری می‌کنند.

- هنرمندی در تدوین اثر،

- اصل بودن اثر (حاصل قلم نویسنده)،

- کیفیت بینش یا بصیرت اثر (insight)،

- کیفیت پیام،

- شیوه ارائه پیام،

چیدمان هنری عناصر و اشیاء در اثر،

- زیبایی شناسی،

- احساسات و

- تأثیر عقلانی اثر بر مخاطب

اطلاعات بیشتر را می‌توان از وبگاه این برنامه دریافت کرد.

■ مرکز همکاری‌های معلمان و نویسندگان آموزشی

مرکز همکاری‌های معلمان و نویسندگان آموزشی، انجمنی است در شهر نیویورک که برای بهبود کیفی و خلاقیت در تولید محتوای آموزشی تشکیل شده است. این مرکز کارگاه‌هایی آموزشی برای این منظور برگزار می‌کند و برخی برنامه‌های جنبی هم دارد. مرکز یک انجمن غیرانتفاعی است که با کمک‌های مردمی و دولتی اداره می‌شود. در این مرکز به چاپ کتاب و یک مجله نیز مبادرت می‌شود و در هر فصل جوایزی به نوشته‌های مرتبط با نگارش‌های آموزشی اهدا می‌گردد.

به علاوه در هر سال نیز جایزه‌ای به نام جایزه بکتل (Bechtel Prize) به بهترین مقاله درباره نگارش

آموزشی یا آموزش اهدا می‌شود. اطلاعات بیشتر را می‌توان از وبگاه این مرکز دریافت کرد.^۳

■ جشنواره آسیایی محتوای ویژه کودکان

مرکز ملی نشر کتاب در سنگاپور طی ده سال گذشته همایش‌هایی را در حوزه نویسندگان و نقاشان کتاب کودک برگزار کرده است. هدف از این همایش‌ها توسعه کیفی نگارش و نقاشی داستان‌ها و کتاب‌های کودکان، رشد چاپ کتاب‌هایی با ریشه آسیایی و ایجاد امکان ارتباط جهان با محتوای آسیایی با ریشه آسیایی بوده است. این مرکز جوایز و مسابقاتی را هم در این رابطه داشته است. در سال ۲۰۱۳ این جایزه با نام خانم هدویک آنوار (Hedwig Anuar) - که از سال ۱۹۶۰ تا ۱۹۸۸ مدیر کتابخانه ملی سنگاپور بوده است - به یک کتاب برجسته و الهام‌بخش در زمینه ادبیات کودکان که در سنگاپور چاپ شده بود رسید. هدف از اهدای این جایزه افزایش کمی و کیفی کتاب‌هایی است که برای کودکان نوشته می‌شود و ده‌هزار دلار سنگاپور (۷۵۰۰ دلار آمریکا) ارزش دارد. اطلاعات بیشتر را می‌توان از وبگاه این جشنواره دریافت کرد.^۴

■ مرکز بین‌المللی سواد خواندن

در مرکز بین‌المللی سواد خواندن از سال ۱۹۵۹ به‌عنوان یک مؤسسه غیرانتفاعی که هدفش تشریح مساعی در زمینه سوادآموزی در سراسر جهان است تأسیس شد و بیش از ۵۶۰۰۰ عضو دارد و مؤسسات مختلفی آن را حمایت می‌کنند. اهداف کلی این مرکز بهبود کیفیت آموزش خواندن، نشر پژوهش‌ها و اطلاعات درباره خواندن و ترغیب عادت خواندن در طول زندگی است. ضمناً کتاب‌ها و مجلاتی را هم منتشر کرده و همه ساله کنفرانس‌هایی را برگزار می‌کند.

مرکز بین‌المللی سواد خواندن جوایز متعددی را در رابطه با خواندن اهدا می‌کند. نامزد دریافت جایزه‌ها از بین معلمان، پژوهشگران و نویسندگانی انتخاب می‌شوند که در رابطه با خواندن فعالیت‌هایی انجام داده باشند.

برای سال ۲۰۱۵، سی و پنج جایزه در زمینه‌های مختلف در نظر گرفته شده بود. به‌عنوان مثال:

جایزه آلبرت جی هریس

به نویسندگانی تعلق می‌گیرد که در سال گذشته تحصیلی، کتابی را در زمینه مانع شدن از برگشت بی‌سوادی، تصحیح خواندن و ارزش‌یابی از مشکلات خواندن نوشته باشند. این کتاب می‌تواند حاصل تجربیات نویسنده یا دیگران باشد. در سال ۲۰۱۴ یکی از برندگان این جایزه خانم لثا لاسرنزا از کشور کانادا بود که ۳۴ سال سابقه معلمی داشت.

جایزه فناوری و خواندن، این جایزه به معلمانی که در سال‌های پیش‌دبستان تا پایان متوسطه کار می‌کنند تعلق می‌گیرد،

البته در صورتی که یک فعالیت خلاقانه در زمینه استفاده از فناوری در آموزش و پرورش و خواندن انجام داده باشند.

جایزه کتاب‌های کودک و نوجوان، این جایزه به نویسندگان کتاب کودک و نوجوان در زمینه‌های واقعی و تخیلی در سه سطح ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم تعلق می‌گیرد. کتاب‌ها می‌توانند از همه کشورهای دنیا ارسال شوند به شرط آن که به زبان انگلیسی بوده و اولین چاپشان باشد.

جایزه لی بنت هاپکینز، این جایزه به شاعرانی که در زمینه شعر کودکان و نوجوانان تا پایه دوازدهم تحصیلی کتاب منتشر کرده‌اند اهدا می‌شود. البته هدف این جایزه تشویق شاعران جوان‌تر است، بنابر این جایزه به شاعرانی تعلق می‌گیرد که تا کنون بیشتر از دو کتاب بیشتر چاپ نکرده‌اند. کتاب‌های شعر حتی اگر به زبان غیرانگلیسی هم باشند به شرط آن که با ترجمه انگلیسی آن همراه باشد می‌توانند در این جایزه نامزد شوند. این جایزه هر سه سال یک‌بار داده می‌شود. در سال ۲۰۱۳ یک معلم زبان انگلیسی در دوره متوسطه اول که اصالت مکزیکي داشت توانست این جایزه را از آن خود کند. اطلاعات بیشتر را می‌توان از وبگاه این مرکز دریافت کرد.^۶

■ جایزه بلما

جایزه بلما این جایزه همه ساله به بهترین کتاب‌های آموزشی اروپا تعلق می‌گیرد. مواد آموزشی توسط هیئت داوران بین‌المللی قضاوت می‌شوند و جوایزی در چهار سطح به برندگان اهدا می‌شود.

این برنامه از سال ۲۰۰۹ با مشارکت نمایشگاه کتاب فرانکفورت، انجمن ناشران آموزشی اروپا و مرکز بین‌المللی پژوهش بر روی کتاب‌ها و مواد آموزشی انجام می‌شود. معیارهای قضاوت برای انتخاب بهترین کتاب آموزشی عبارت‌اند از:

- مرتبط بودن،
- شفافیت،
- خوانایی،
- جذابیت،
- انعطاف‌پذیری،

- توجه به تولیدگری،
- مشارکت و اجتماعی شدن دانش‌آموزان.
به نظر می‌رسد این جایزه شباهت زیادی به برنامه سامان‌بخشی مواد آموزشی دارد که در دفتر انتشارات کمک آموزشی سازمان پژوهش انجام می‌شود. اطلاعات بیشتر را می‌توان از وبگاه این برنامه دریافت کرد.^۷

■ در استرالیا

در استرالیا جوایزی به کتاب‌های کودکان و نوجوانان اهدا می‌شود که

مهم‌ترین آن‌ها عبارت‌اند از:

- جایزه انجمن کتاب کودکان استرالیا (Childrens Book Council of Australia)
- جایزه کتاب سال برای خوانندگان جوان (Book of the Year)

(Year for Younger Readers)

- جایزه سالانه تصویرسازی کتاب (Picture Book of the Year)
- جایزه او پونال برای کتاب‌های اطلاعات (Eve Pownall Award for Information Books)
- جایزه گراند جوری برای مشهورترین نویسنده کتاب نوجوانان (Grand Jury Prize as Austria's most Popular Writer for Teenagers)

